

Iktatószám	Budapestre vonatkozó ujságcikkek		Osztályozás
			Tárgy
			372.65
			Hely
			Idő
			"1901"
			Személy
			Helyszám
Szerző			
Cím	Német komédia.		
Forrás:	Esti ujság.		
Bp.	1901	VIII/2	
(Hely)	(Idő)	(Köt. v. füz.)	

Német komédia.

Nem okosan teszik, a kik fölháborodnak azon, hogy a főváros nyolevan százalékos magyarsága mellett még mindig tanítanak a fővárosi népiskolában németül. Kezdetől fogva az volt a hiba, hogy fölháborodtunk, holott kacagnunk kellett volna az egész komédián, a mit a mi németnyelvi tanításunk mutat.

A fővárosi tanítóknak egyik kisebb társasága el is határozta, hogy a népiskolai német tanításban rejlő komikumot a most jövő iskolai évben hozzáférhetővé teszi néhány humoristának. Fölkérnek majd néhány színészt és író, hogy szerencsétlenség az iskolát azokban az oktatási órákban, a mikor németül sillabizálnak. Kiválasztanak a meglátogatásra olyan tanítót, a ki nem tud németül, de meglátogathatnak olyat is, a ki tud németül, de emellett szószerint való pontossággal hajtja végre a komikumra hajló hivatalos előírást. A tanterv szerint ugyanis a népiskolai diáknak csak írnia és olvasnia kell németül, értenie azonban nem kell egy szót sem. Ott kezdődik már most a komikum, hogy a tanítónak mégis csak kell valamit mondania, a mikor egy-egy olvasmányba kezdenek. Mond tehát ilyenformákat:

— Gyerekek! A mit most fogunk olvasni, annak a tartalma igen-igen szomorú, tehát elvárom tőletek, hogy, ha nem is értitek, de legalább a kellő szomorú hangon olvassátok el.

Vagy pedig így szól:

— Gyerekek! most vig olvasmányt olvassunk, ti persze nem értitek, hanem majd

ugy segítünk a dolgon, hogy a mikor a legvigabb részhez érünk, akkor hármat számlálók és az egész osztály arról tudja meg, hogy ott nevetni kell és nevetni szabad.

Persze eleintén a kis diákokat nehéz ebbe az értelmetlenségbe bele dresszirozni, mert nincs az a studium, a melynél, hála a modern és német pedagógiai elvek terjedésének, értelem nélkül csak egy szót is olvasnának. S ime a híres német pedagógia éppen a külső németiség erőszakoskodása következtében a mi németnyelvi tanításunkból kiszöbölődött ki. Az első német órákon folyton a magasba turkálnak a kezeikkel a kis diákok, folyton jelentkeznek a kérdésükkel, hogy mi ez, mi az.

— Semmi közöttök hozzá, mondogatja a tanító.

A gyanakodó kis diákok pedig összeszűnnek s kisütik fővárosi raffinált eszközkel, hogy a tanító bácsi nem tud németül, azért nem mondja meg a német szót magyarul.

Következik akkor az iskolai év végén az egzámen a német nyelvből is. A komikum itt sem hagyja cserben a tanítót. Teszi a németnyelvet s tudiumok közül utolsónak, hogy ne kerüljön rá sor. Vagy pedig, hogy még nagyobb bizonyossággal eltűnjön legalább az egzámeni parádéről, egyáltalán nem veszi föl a vizsgálati sorrendbe. Így, nemcsak egyes tanítók, de egész tanítóttestületek határozták el az elmúlt iskolai év végén, hogy a német nyelvet nem veszik föl a vizsgálati sorrendbe. Akár a tanfelügyelő, akár a tanács hiva-

talos uton megtudhatja, hogy melyek ezek az iskolák?

Ugy látszik, hogy a fővárosi iskolák gondviselői csakugyan megtudták, hogy

komédiát üznek a német nyelv kényszerű tanításából. Erre vall egy legújabb intézkedés, a mely a német komédia főmaradását veszélyezteti. A most következő iskolaévben ugyanis a szaktanítást hozzák be a népiszkola felsőbb osztályaiban, tehát éppen ott, a hol németül is tanítanak. Abban áll pedig a szaktanítás, hogy hajlama szerint arra osztják be a tanítót, a mit legjobban tud tanítani. Ennek következtében, míg eddig hozzá nem értők tanítottak németül rossz tanterv szerint: addig ezentul a tanítók közül németül legjobban értőket választják ki a német tanítására. Ezek a németül beszélő tanítók, már csak a maguk lelke épiségeért is meg fogják javítani a rossz tantervet. A míg csak egynéhány órán kellett a gyerekeket butítani az értelmetlen sillabizálással, addig fölládozta magát a tanító a butításnak. De ha most a német szaktanítónak reggeltől estig mindig németül kell tanítania, akkor, hogy maga bele ne bolyduljon, valami rendszert, valami logikát visz majd bele a tanításba, a mivel majd megtanítják pusztán unalomból a német szóra a kis diákokat.

Ez lesz az utolsó fölvonása a német komédiának.

A kilátásba helyezett komoly németnyelvi tanításon már nincs mit nevetnünk. Itt már helyén van a fölháborodás. Annál inkább helyén van, mert tudvalevő, hogy a fővárosi közoktatási bizott-

ságnak a német nyelvet kiküszöbölő határozata immár egyeztetendő lesz. Az is ismeretes, hogy a közoktatási bizottság már az ügyosztályt is fölszólította határozatában, hogy terjessze elő tervét arról, hogy mily studiumokra fordítsák a német nyelv kiküszöbölésével megtakarított időt. Mi több még a gyűlésen jelen volt királyi tanfelügyelő is csak a mult iskolai év májusáig kért türelmet, a mikor a tanterv-cserével kiküszöbölődik magától a német nyelv. Maga *Wlassics* miniszter már hat évvel ezelőtt sürgette a kiküszöbölést, a mit a fővárosi nemzetiségekről való legújabb népszámlálási statisztika is igazolt. Minden faktor tehát a német komédia kiküszöbölése mellett lévén, hogyan erősíthetik meg tehát mégis a szaktanítás behozatalával az eddigi vértelen idegennyelvtanítást? Hol van ez a titkos barátja a német szónak, a ki még mindig és minden előttünk ismert forum ellenére tartja a német szót a fővárosi népiskolában?

A városházán az iskolaügyi ügyosztályban most tiz-tizenkét tanító megválasztásával bajlódnak. Fogadják rendre a kilincselő tanítókat, ebből áll az iskolaügyi kormányzat a nagy vakációban, pedig jobban tennék, ha a német nyelv kiküszöböléséről való aktacsomóba belepillantanának s resztelkednének legalább azon, hogy a fővárosi husz iskolaszék és nyolevan népiskolai tanítóttestület sürgető szava elenében szeptemberre ismét a gyűlött német ábécét kell megvennünk az iskolás gyermekünknek.